

5. MEDNARODNA KONFERENCA FORMAL APPROACHES TO SOUTH
SLAVIC AND BALKAN LANGUAGES (FASSBL-5)
(SOFIJA 18.–20. 10. 2006)

Prispevek poroča o 5. mednarodni konferenci z naslovom Formalni pristopi k južnoslovanskim in balkanskim jezikom (The Fifth International Conference Formal Approaches to South Slavic and Balkan Languages – FASSBL-5), ki je potekala od 18. do 20. oktobra 2006 v Sofiji in je bila posvečena 75. obletnici profesorja Jordana Pencheva. Udeležilo se ga je 70 jezikoslovcev iz 15 držav.

V dneh med 18. in 20. oktobrom 2006 je univerza v Sofiji organizirala 5. mednarodno konferenco z naslovom *Formalni pristopi k južnoslovanskim in balkanskim jezikom* (FASSBL).¹ V treh dneh je svoje referate predstavilo 70 jezikoslovcev v 36 predavanjih (od tega je bilo 6 plenarnih) in 12 posterskih nastopih.

Konferenco sta organizirala oddelek za računalniško jezikoslovje inštituta za bolgarski jezik bolgarske akademije znanosti in norveška univerza za znanost in tehnologijo. Organizatorji srečanja so bili: Svetla Koeva (z bolgarske akademije znanosti), Iliana Krapova (z univerze v Benetkah), Mila Dimitrova-Vulchanova, Valentin Vulchanov in Chris Wilder (vsi trije z norveške univerze za znanost in tehnologijo). Zbornik predavanj, ki so ga udeleženci prejeli že ob registraciji, sta uredili Svetla Koeva in Mila Dimitrova-Vulchanova.

Referati so obravnavali naslednja področja: fonetiko, fonologijo in morfologijo; besedno členjenje; skladnjo, semantiko in slovnico; pragmatiko, diskurz in dialog; leksikografijo, leksiko in ontologijo; lingvistične teorije; besedilno/korpusno jezikoslovje; tvorjenje, načrtovanje in povzemanje teksta; modeliranje jezika; računalniško jezikoslovje; matematične modele jezika; strojno prevajanje itd. Uradni in edini jezik na konferenci je bila angleščina.

Konferenca se je začela z otvoritvenim nagovorom organizatorjev, ki mu je sledilo vabljenno predavanje Angele Ralli z univerze v Patrasu (*Greek deverbal compounds with bound stems*), v katerem se avtorica sprašuje, ali so te grške izglagolske tvorjenke izpeljanke ali sestavljenke, kakšna je njihova notranja zgradba, kaj omejuje njihovo formacijo ipd. Z univerze v Patrasu so prišli še Dimitris Christodoulakis, Eleftherios Kozanidis, Paraskevi Tzekou in Sofia Stamou s prispevkom *Combining Statistical and Lexical Processing for Query Refinement*.

Vabljenno predavanje je imela tudi Liliane Tasmowski z univerze v Antwerpnu (*The morphology of the Romanian conditional*), v katerem je obravnavala problematiko pogojnika v romunščini, primerjalno s srbsščino in bolgarščino. Jean Pierre Descles in Zlatka Guentcheva z univerze v Sorboni sta nastopila s predavanjem *Aspectual Meaning of Verbal Complex Predicates with the Preverb DO- in Bulgarian*. Matthias Weisgerber in Mila Dimitrova-Vulchanova z norveške univerze za znanost in tehnologijo sta imela zanimivo in zelo živo predavanje iz semantike (*Concept, Context and beyond: Manner of Motion Verbs Encoding, and Relevant Bits of Information*), v katerem sta se spraševala, kaj je kontekst, kako zamejiti znanje o svetu ter predstavila t. i. »Sign Model« na primeru glagola gibanja (»climb«).

Drugi dan, ki je bil namenjen računalniškemu jezikoslovju, se je prav tako začel z vabljenimi predavanji: Dan Tufis z raziskovalnega centra za umetno inteligenco romunske akademije (*Cross-Lingual Knowledge Induction from Parallel Corpora*) in Dan Cristea z univerze Iasi v Romuniji (*Anaphora Resolution: Framework, Creation of Resources, and Evaluation*). Z raziskovalnega centra za umetno inteligenco romunske akademije sta prišla še Alexandru Ceausu in Radu Ion. V prispevku *Character and Word Prediction for Mobile Devices* sta predstavila matematični model, imenovan Markova veriga. Ta model nudi možnosti predvidevanja zaporedja dogodkov,

¹ (<http://dcl.bas.bg/Conference/home.html>)

ki niso odvisni drug od drugega, in bi nam bil v pomoč pri pisanju SMS sporočil. Na podlagi manjšega korpusa besed sta izračunala verjetnost pojavitve določenega znaka (tj. črke), ki bo sledila prvi črki besede.

Predavanja o slovarjih in korpusih so imeli: Tania Avgustinova z nemškega raziskovalnega centra za umetno inteligenco z univerze v Saarlandu (*Grammatical Relatedness of Slavic Languages Taken Seriously*), Marko Tadić z zagrebške univerze, ki je predstavil hrvaški lematizacijski strežnik (*Croatian Lemmatization Server*), Cvetana Krstev, Ivan Obradović in Duško Vitas z univerze v Beogradu v predstavitvi projekta BalkaNet (*Developing Balkan specific concepts within BalkaNet – a multilingual database of semantic networks*), Svetla Koeva (*Syntactic Alternations in Machine Translation Dictionaries*) in ponovno Svetla Koeva, Svetlozara Leseva, Ivelina Stoyanova, Ekaterina Turpomanova ter Maria Todorova z bolgarske akademije znanosti (*Bulgarian tagged corpora*). Veno Pachovski iz Skopja je v referatu *Aligning the translations a possible strategy for creation of aligned corpora (for South-Slavic languages)* predstavil svoj program za avtomatsko prevajanje literarnih besedil na primeru prevoda Bulgakovega romana Mojster in Margareta iz ruščine v makedonščino in bolgarščino (s tendenco po avtomatskem prevodu v prav vse slovanske jezike).

Rositsa Dekova in Mila Dimitrova-Vulchanova z norveške univerze za znanost in tehnologijo sta na podlagi empirične študije in podatkov iz korpusov (British national Corpus, Large Corpus of Written Bulgarian) sestavili članek *Event lexicalization across languages*. Primerjalno so bolgarščino obravnavali še naslednji referenti: Ruselina Nitsolova (*The Semantics of Complex Sentences the with the Predicates 'зная/znati' in Bulgarian and Serbian*) in Krasimira Petrova (*Onomatopoeic Reduplication in Bulgarian, Serbian and Russian*), obe z univerze v Sofiji, Carmen Dobrovie Sorin in Ion Giurgea z univerze v Parizu VII (*Determiner Lowering in Balkan languages*) ter Valja Werkman z univerze v Leipzigu (*Control and Raising in Bulgarian, Greek and Macedonian*). Giuliana Giusti (z univerze v Benetkah) in Melita Stavrou (z univerze Aristoteles, Thessaloniki v Grčiji) sta imeli predavanje o klitikah z naslovom *Possessors, Doubling, and Dislocation in Bulgarian and Greek*. O klitikah v bolgarščini je spregovorila še Iliana Krapova z univerze v Benetkah (*Clitic Doubling with Possessor Datives in Bulgarian*).

Bolgarski jezik so obravnavali: Svetlozara Leseva z bolgarske akademije znanosti (*The Role of Prefixes in Argument Selection in Bulgarian*), Radka Vlahova in Atanas Atanasov (*About the Prepositional Phrase in Bulgarian*), Petya Osenova (*A corpus-based approach to Free Relatives with "koŭmo" ['kdo] in Bulgarian*), Yovka Tisheva in Marina Dzhonova (*Lexical Tools for Focus Marking – The Case of samo in Bulgarian*), vsi z univerze v Sofiji, Bissera Iankova-Gorgatchev z univerze v Parizu VII (*The Bulgarian Perfect: an Aspectual Study*) in Kjetil Rå Hauge z zniverze v Oslu (*Stupid Questions and Things I should not have to tell you to do: A Bulgarian Pragmatic Marker for not quite Shared Knowledge*).

Obravnava bolgarskega jezika in narečij je prevladovala tudi v posterski sekciji. Z bolgarske akademije znanosti so jih predstavile Elisaveta Balabanova (*Discontinuous VP in Bulgarian (an HPSG account)*), Margarita Tetovska-Troeva (*Asystemity in the Bulgarian Dialects in the Present Tense Verbs of the Type "mija", "seja", "chujja"*) in Maria Todorova (*On the Classification of Bulgarian Idiomatic Phrases*); Tsena Karastaneva z univerze v Plovdivu (*Quantified DPs and Negation in Bulgarian*) ter Vesselina Laskova z univerze v Benetkah (*The Order of the Bulgarian Participles in Prenominal Position*).

Staro slovanščino je raziskoval Andrej Boyadzhiev z univerze v Sofiji v predavanju *The Electronic Dictionary of Old Slavonic Texts*. Staro bolgarščino sta v referatu *The Structure of Modifying Participles in Old Bulgarian* obravnavala Mila Dimitrova-Vulchanova in Valentin Vulchanov, v posterskem nastopu pa Tsvetana Dimitrova (*The System of Nominal Demonstratives in Old Bulgarian NP and the Status of Definite Article – towards an HPSG-based Analysis*), vsi trije z norveške univerze za znanost in tehnologijo.

Slovenski, hrvaški in srbski jezik oz. narečja so v posterskih nastopih analizirali: Tjaša Jakop z inštituta za slovenski jezik v Ljubljani (*Nouns in pairs in Slovene dialects*), Sanja Fulgosi z inštituta za lingvistiko filozofske fakultete v Zagrebu (*Inflection of Acronyms in Croatian*), Stanimir Rakić z univerze v Sarajevu (*Can we Assign the Noun-Noun Compounds in Serbian to a Particular Lexical Layer?*), Miloš Utvić z univerze v Beogradu (*Regular derivation of name entities in Serbian*), v predavanju pa Jelena Runić z univerze v Beogradu (*Where have adjectives in Romanian and Serbo-Croatian gone?*).

S fonetiko sta se ukvarjala predstavnika iz Albanije (z univerze v Tirani): Rami Memushaj v predavanju *The Binary Features of the Albanian Sound Segments* in Linda Meniku v prispevku *Intonation as a Morphological Marker in Albanian – an Acoustic Study*.

Zadnji dan sta imela vabljeni predavanji Gilbert Rappaport, profesor za slovanske jezike na univerzi v Austinu v Teksasu (*A Lexicalist Approach to Agreement Mismatch: Some Problems in South Slavic*), in Despina Papadopoulou z univerze Aristoteles, Thessaloniki v Grčiji (*Parsing strategies in the first and the second language: Evidence from Greek*). Tridnevno srečanje se je končalo z večerjo v tipični bolgarski gostilni, kjer so udeleženci konference navezali še bolj osebne stike, izmenjali mnenja in znanja ter dobili ideje in zagon za nove jezikoslovne raziskave.

Tjaša Jakop

Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša v Ljubljani